

ІЗ ЗАЛИ ЗАСІДАНЬ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ (30 травня 2012 року)

На черговому засіданні Президії НАН України 30 травня 2012 року члени Президії НАН України та запрошені заслухали такі питання:

- Спільне засідання Президії Національної академії наук України, Колегії Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України та Ради Державного фонду фундаментальних досліджень: Державний фонд фундаментальних досліджень: місце і роль у фінансуванні науки та міжнародному науковому співробітництві (доповідач — академік НАН України В.П. Кухар); Шляхи вдосконалення державної підтримки фундаментальних досліджень (доповідач — академік НАН України В.П. Семиноженко)
- Запровадження принципів «глобального зеленого курсу» в модель економічного розвитку України (доповідач — академік НАН України Б.В. Буркинський)
- Про діяльність Західного наукового центру НАН України та МОНмолодьспорту України (доповідач — академік НАН України З.Т. Назарчук)
- Про нагородження відзнаками НАН України та Почесними грамотами НАН України і Центрального комітету профспілки працівників НАН України (доповідач — академік НАН України В.Ф. Мачулін)
- Кадрові та поточні питання

Учасники спільного засідання Президії Національної академії наук України, Колегії Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України та Ради Державного фонду фундаментальних досліджень, присвяченого 20-літтю від часу заснування Державного фонду фундаментальних досліджень (ДФФД), заслухали доповідь голови Державного фонду фундаментальних досліджень академіка НАН України **Валерія Павловича Кухаря** «Державний фонд фундаментальних досліджень: місце і роль у фінансуванні науки та міжнародному науковому співробітництві». У ній було зазначено, що, згідно із Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» і Положенням про Державний фонд фундаментальних досліджень, ДФФД створено для підтримки на конкурсних засадах фундаментальних наукових досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук, що проводяться науковими установами, вищими навчальними закладами та окремими вченими.

Із започаткуванням діяльності ДФФД у березні 1992 р. в Україні запроваджена і на-

Доповідь голови ДФФД
академіка НАН України В.П. Кухаря

була розвитку нова прогресивна система фінансування фундаментальних наукових досліджень колективів і окремих учених, відібраних за результатами конкурсів. Протягом двадцяти років своєї діяльності Фонд здійснює велику і важливу роботу з грантової підтримки найбільш пріоритетних проектів

фундаментальних досліджень, розробив і застосовує при проведенні конкурсів чітку і прозору систему експертного відбору, цілеспрямовано підтримує наукову діяльність молодих учених.

За 20-річний період діяльності до Фонду було подано понад 24 тис. запитів та надано 5,5 тис. грантів. ДФФД провів 50 різних за спрямуванням конкурсів: загальнотематичні, цільові, регіональні, інноваційно-орієнтовані, транскордонні, видавничі, гранти Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених, докторів наук до 45 років, міжнародні конкурси, спільні з фондами Білорусі, Німеччини, Росії, США, Франції, Японії.

За словами голови Фонду академіка НАН України В.П. Кухаря, починаючи з 2010 р. державне фінансування діяльності ДФФД було дещо збільшено — у 2011–2012 рр. воно становить близько 30 млрд грн. За рахунок цих коштів Фонд підтримує реалізацію 280 проектів, 60% із яких є міжнародними.

Важливим складником діяльності ДФФД є сприяння розширенню міжнародного наукового співробітництва. Така співпраця є передумовою залучення зарубіжної експертизи, підвищення конкурентоспроможності й продуктивності науки. Фонд відіграє значну роль у розвитку вітчизняної науки, в налагодженні міжнародної науково-технічної кооперації. Пріоритетність робіт у природничих, технічних і гуманітарних науках сприяє вирішенню завдань інноваційного розвитку економіки.

Одним із ключових напрямів діяльності ДФФД є створення у 2011 р. Проблемної (ключової) лабораторії молекулярної і клітинної біології, на фінансову підтримку якої було спрямовано 8 млн грн. Експертизу проекту проводила міжнародна експертна група. Таке фінансування є стартовим для українських науковців, що мають здобутки світового рівня, половина з виділених коштів іде на придбання сучасного лабораторного обладнання.

Про ефективність діяльності ДФФД свідчить значна кількість публікацій за резуль-

татами грантових досліджень — приблизно 17,4 тис. Фонд започаткував видавничу серію «Бібліотека ДФФД», у якій опубліковано десятки монографій, підручників, словників, атласів, що безкоштовно передаються академічним та освітянським бібліотекам. Фонд також популяризує здобутки вітчизняної фундаментальної науки за допомогою створення науково-популярних фільмів.

Разом з тим існує певне коло проблем і труднощів, з якими стикається Фонд у своїй діяльності. Це насамперед досить обмежені обсяги фінансування з державного бюджету, яке значно нижче від обсягів фінансування закордонних фондів-партнерів, що не сприяє рівноправній співпраці з ними. Потребує вдосконалення нормативно-правове забезпечення функціонування Фонду, як і наукової сфери загалом, розширення практики конкурсного фінансування наукових досліджень з чітким визначенням пріоритетних напрямів і проблем утворення нових спеціалізованих наукових фондів. Необхідно суттєво збільшити видатки з державного бюджету за відповідною програмою фінансування ДФФД за умов загального збільшення видатків із державного бюджету на наукову сферу. Згідно з чинним законодавством України кошти для Фонду визначаються у державному бюджеті окремим рядком. Проте у бюджеті 2012 р. ця вимога не виконана.

Далі учасники засідання заслухали співдоповідь голови Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України академіка НАН України **Володимира Петровича Семиноженка «Шляхи вдосконалення державної підтримки фундаментальних досліджень»**, у якій було зазначено, що на сучасному етапі підтримка наукової діяльності передбачає як збільшення державного фінансування науково-технічної сфери, так і залучення додаткових коштів із приватного сектору економіки.

Збільшення частки грантового фінансування у загальному обсязі державної підтримки науки є світовою тенденцією. На думку академіка В.П. Семиноженка, інструментами для такого фінансування мають

статі сучасні інститути інноваційної інфраструктури, зокрема Фонд підтримки малого інноваційного бізнесу, на діяльність якого вже виділено 35 млрд грн. Ще одним дієвим механізмом залучення інвестицій у розвиток пріоритетних наукових досліджень є державні цільові науково-технічні програми. Однак для того щоб фінансування наукової сфери було достатнім і стабільним, потрібні державні стимули для бізнесу. За словами В.П. Семиноженка, прикладом системної роботи в цьому напрямі є нове законодавство про надання ІТ-галузі низки податкових стимулів, нещодавно прийняте Верховною Радою.

В обговоренні питання взяли участь академік НАН України Б.Є. Патон, заступник голови ДФФД, директор Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України академік НАН України В.В. Скороход, директор Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, співкерівник Проблемної ключової лабораторії молекулярної і клітинної біології академік НАН України О.О. Кришталь, завідувач відділу Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України професор В.І. Онопрієнко, генеральний директор Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, академік-секретар Відділення історії, філософії та права НАН України академік НАН України О.С. Онищенко, президент Національної академії медичних наук України академік НАН України А.М. Сердюк, радник Президії НАН України академік НАН України К.М. Ситник.

Президія НАН України, Колегія Держінформнауки і Рада ДФФД загалом схвалили роботу Державного фонду фундаментальних досліджень. Було наголошено, що НАН України — один із ініціаторів створення Фонду — приділяє постійну увагу розвитку та правовому забезпеченню його діяльності. Ця робота проводилася у контакт з відповідним центральним органом виконавчої влади з реалізації наукової і науково-технічної політики. На жаль, із самого початку свого існування Фонд не набув самовряд-

Доповідь голови Держінформнауки академіка НАН України В.П. Семиноженка

ності, не мав статусу юридичної особи, не міг самостійно розпоряджатися коштами державного бюджету, які призначалися йому «окремим рядком» за відповідною програмою. НАН України неодноразово вносила пропозиції щодо вирішення зазначених проблем у найвищій інстанції держави — Президенту України, Прем'єр-міністру України, Голові Верховної Ради і профільному Комітету Верховної Ради України. Підтримку у вирішенні цих питань надавала також Міжвідомча рада з координації фундаментальних досліджень, яка виконує функції Наглядової ради Фонду. Сьогодні Фонд уже має статус державної наукової установи, юридичної особи, але, на жаль, не отримав прав головного розпорядника коштів державного бюджету, що призначаються на виконання ним статутних обов'язків.

За прикладами більш ефективного статусу подібних фондів не треба далеко ходити — це відповідні наукові фонди Росії, зокрема Російський фонд фундаментальних досліджень та Російський гуманітарний науковий фонд. Щоправда, ефективність їхньої роботи забезпечується у сотні разів більш солідним фінансуванням. Указом Президента Російської Федерації передбачено збільшення до 2015 р. внутрішніх витрат на наукові дослідження і розробки до 1,77% ВВП. На тлі такого зростання витрат на науку заплановано до 2018 р. збільшити загальний обсяг фінансування зазначених російських наукових фондів до 25 млрд рублів (близько

800 млн доларів США). При цьому розміри грантів російських фондів будуть порівнянні з тими, які надають ученим провідні зарубіжні фонди.

Отже, основним спільним завданням НАН України, Держінформнауки і ДФФД є робота з вищими державними органами з питання збільшення загальних видатків на наукову сферу, у тому числі на фінансування Фонду.

На завершення спільного засідання провідним науковцям було вручено державні нагороди України за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної науки, зміцнення науково-технічного потенціалу України, багаторічну сумлінну працю та з нагоди Дня науки. Зокрема:

- орден князя Ярослава Мудрого IV ступеня — академіку-секретарю Відділення фізики і астрономії НАН України академіку НАН України **Локтеву Вадиму Михайловичу**;

- орден князя Ярослава Мудрого V ступеня — завідувачу відділу Інституту молекулярної біології і генетики НАН України члену-кореспонденту НАН України **Кордому Віталію Арнольдовичу**; головному вченому секретарю НАН України, директору Інституту фізики напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова НАН України академіку НАН України **Мачуліну Володимирі Федоровичу**;

- орден «За заслуги» III ступеня — заступнику директора Фізико-технічного інституту низьких температур ім. Б.І. Веркіна НАН України кандидату фізико-математичних наук **Глуцуку Миколі Івановичу**; завідувачу відділу Інституту кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України академіку НАН України **Коваленку Ігорю Миколайовичу**;

- почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» — заступнику директора Інституту молекулярної біології і генетики НАН України члену-кореспонденту НАН України **Говоруну Дмитру Миколайовичу**; завідувачу відділу Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України члену-кореспонденту НАН України **Мільману Юлію Вікторовичу**; завідувачу відділу Інституту археології НАН України члену-кореспонденту НАН України **Моці Олександрі Петровичу**; заступнику директора Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології

ім. Р.Є. Кавецького НАН України доктору медичних наук **Потебні Григорію Платоновичу**.

* * *

Учасники чергового засідання Президії НАН України заслухали наукову доповідь директора Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України академіка НАН України **Бориса Володимировича Буркинського «Запровадження принципів «глобального зеленого курсу» в модель економічного розвитку України»**. Такий напрям було запропоновано в 2009 р. в аналітичній доповіді, підготовленій Програмою ООН з охорони навколишнього природного середовища (ЮНЕП), і нині на порядку денному постають питання запровадження принципів «зеленого» курсу в моделі розвитку національних економік, у тому числі й в Україні.

В обговоренні доповіді взяли участь академік НАН України Б.Є. Патон, ректор Національного лісотехнічного університету України академік НАН України Ю.Ю. Туниця, радник при дирекції Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» НААН України академік НААН України П.Т. Саблук, консультант міністра економічного розвитку і торгівлі України Л.О. Мусіна, завідувач відділу Інституту медицини праці НАМН України член-кореспондент НАН України І.М. Трахтенберг, голова громадської організації «Всеукраїнська екологічна ліга» Т.В. Тимочко.

Президія НАН України відзначила необхідність та актуальність вирішення проблеми трансформаційних зрушень під час переходу економічної системи України на принципи ринкового господарювання на засадах перегляду та вдосконалення інституційно-організаційних форм гармонізації економічного зростання та збереження навколишнього середовища. У цьому контексті НАН України займає активну позицію у підготовці відповідних державних рішень щодо переходу України на засади гармонізації та сталого розвитку відповідно до загальносвітових тенденцій та стратегічних настанов.

Зокрема, фахівцями НАН України підготовлено й передано до Верховної Ради та Кабінету Міністрів проект Концепції переходу України до сталого розвитку, у 2012 р. передбачено розроблення проекту Національної стратегії сталого розвитку України з подальшим його поданням для прийняття як стратегічного документа державного рівня.

Україна вже пройшла перший етап становлення незалежної держави, первинного формування демократичних інститутів і ринкової економіки. Одночасно на тлі перетворень, яких зазнали інші країни, слід визнати, що в умовах глобалізації екологічних проблем відбувається усвідомлення неадекватності наявної моделі економічного росту вимогам переходу до моделі сталого розвитку й необхідності формування основ «зеленого» економічного зростання.

Актуальним методологічним підґрунтям екологоорієнтованої модернізації національної економіки України слід вважати послідовний шлях переходу суспільного розвитку на засади сталості, зокрема запровадження принципів «зеленого» зростання, які набувають активного суспільного резонансу та поширення в світовій практиці, а саме:

- принципу екологізації економіки, який передбачає імплементацію екологічного фактора в модель забезпечення економічного росту країни та її регіонів;
- принципу єдності й балансу суспільних і бізнес-інтересів із забезпечення сталого споживання й виробництва;
- принципу партнерської взаємодії й консолідації зусиль для охорони навколишнього середовища й відновлення його якісного стану;
- принципу системності й комплексності в стратегії трансформаційних зрушень у природно-ресурсній сфері на національному й регіональному рівнях.

Відповідно до цих вимог Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України в ініціативному порядку за підтримки Програми ООН з охорони навколишнього природного середовища за-

початкував пілотний проект дослідження проблем імплементації світових та європейських стратегічних тенденцій переходу до курсу «зеленого» зростання національної економіки.

Разом з тим Президія НАН України наголосила, що зазначена проблема є комплексною і вкрай складною. Наприкінці червня цього року світові лідери зберуться в Ріо-де-Жанейро на Конференцію Організації Об'єднаних Націй з питань сталого розвитку. Однією з офіційних тем конференції буде саме «зелена» економіка в контексті сталого розвитку. Нині формується національна позиція України для її представлення на конференції, і тому вкрай важливо висловити точку зору НАН України при підготовці відповідного національного документа про проблеми і можливості «озеленення» економіки. Зрозуміло, що українську модель «зеленої» економіки необхідно будувати з урахуванням світового досвіду, а також національних і регіональних особливостей.

Ця проблема потребує ґрунтовних міждисциплінарних наукових досліджень в установах НАН України відповідного профілю з питань розроблення засад організаційно-економічного забезпечення та системи механізмів імплементації світових тенденцій переходу до курсу «зеленого» зростання. З урахуванням перспектив глобалізаційних та інтеграційних процесів, розвитку ринкових відносин, міжнародних зобов'язань України зростає значущість таких наукових досліджень та відповідних практичних дій у площині раціонального запровадження Україною ідеології «зеленого» зростання.

* * *

Далі на розгляд Президії НАН України було винесено доповідь голови Західного наукового центру НАН України та МОНмолодьспорту України академіка НАН України **Зіновія Теодоровича Назарчука «Про діяльність Західного наукового центру НАН України та МОНмолодьспорту України»**.

В обговоренні доповіді взяли участь академік НАН України Б.Є. Патон, ректор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу член-кореспондент НАН України Є.І. Крижанівський, віце-президент НАН України академік НАН України А.Г. Загородній.

Президія НАН України зазначила, що Західний науковий центр має давні традиції. Майже двадцять років поспіль його очолював видатний учений та організатор науки академік НАН України Ярослав Степанович Підстригач, який зробив великий внесок у становлення Центру як регіонального міжвідомчого науково-координаційного органу. Нині Західний науковий центр здійснює значний обсяг роботи, спрямованої на зміцнення наукового потенціалу західних областей України та його ефективне залучення до вирішення актуальних проблем соціально-економічного, технологічного й культурного розвитку регіону. Центр активно співпрацює з регіональними органами державної влади та місцевого самоврядування, з якими укладено відповідні угоди.

Центр виступив із низкою важливих ініціатив. Так, для проведення міждисциплінарних франкознавчих досліджень на базі Львівського відділення Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України створено Інститут Івана Франка. При Центрі організовано Міждисциплінарну експертну комісію провідних науковців Західного регіону України з питань незалежної оцінки стану охорони і збереження пам'яток культурної спадщини Львівщини. Активізовано роботу створеного при Центрі Інституту соціогуманітарних проблем людини.

У рамках започаткованої науковцями Регіональної програми з визначення залишкового ресурсу конструкцій, споруд і машин тривалої експлуатації та розроблення заходів щодо подовження терміну їхньої безаварійної роботи реалізовано важливі для регіону проекти. Здійснено заходи щодо підготовки проекту Державної програми сталого розвитку Українських Карпат.

Центр бере участь у розбудові інноваційної інфраструктури регіону на основі перспективних досягнень вітчизняної науки. Так, на базі Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя організовано науковий парк «Інноваційно-інвестиційний кластер ТЕРНОПІЛЛЯ», на базі Науково-виробничого підприємства «Карат» (м. Львів) відкрито першу в Україні виробничу дільницю Науково-виробничого концерну «Наука» з промислового виробництва наногетероструктур для над'яскравих світлодіодів, концентраторних сонячних батарей та потужних НВЧ-транзисторів. Засновано Незалежний аналітико-інформаційний центр з питань використання енергоощадних технологій. Для забезпечення оперативного доступу до інформації про наукові розробки вчених регіону Центр відкрив інтернет-портал, який дозволяє потенційним інвесторам відшукати перспективні наукові розробки.

Центр організував спільні науково-навчальні комплекси з правами відділення цільової підготовки з Національним університетом «Львівська політехніка», а також із Національним університетом водного господарства та природокористування (м. Рівне). Активізовано діяльність учених у рамках навчально-наукового комплексу «Економосвіта».

Центр приділяє значну увагу екологічним проблемам регіону. За його безпосередньої участі засновано Міжнародний біосферний резерват «Розточчя», який прийнято до Світової мережі біосферних заповідників. За участю Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка НАН України створено Шацьку міжвідомчу науково-дослідну екологічну лабораторію, яка є базовою структурою для координаційної роботи з побудови транскордонного біосферного резервату «Західне Полісся», угоду про функціонування якого підписано урядами України, Білорусі та Польщі. У завершальній стадії перебуває робота щодо створення на Львівщині національного природного парку «Північне Поділля».

Центр надає великого значення питанню залучення талановитої молоді до наукової праці. У рамках Всеукраїнського фестивалю науки щорічно заслуховуються наукові доповіді членів Львівського відділення Малої академії наук, роботи яких відзначені на загальноукраїнському конкурсі. Здійснено ряд заходів щодо закріплення у наукових установах регіону молодих учених. Центр розробив та затвердив у Львівській обласній державній адміністрації Положення про відзначення вчених Львівщини преміями Львівської обласної державної адміністрації та Львівської обласної ради. Щорічно 150 талановитих молодих учених і спеціалістів та 30 відомих учених удостоюються цієї відзнаки. За сприяння Президії НАН України покращено соціально-побутові умови молодих учених: у 2007–2008 рр. побудовано 14 службових квартир для молодих науковців установ НАН України у Львові.

Для здійснення інформаційно-просвітницької діяльності Центр створив сектор наукової журналістики, який веде тематичні рубрики в засобах масової інформації. Проведено низку загальноукраїнських та міжнародних наукових форумів. Регулярно видається часопис «Бюлетень Західного наукового центру», що інформує громадськість про здобутки вчених та їхню участь у вирішенні важливих проблем регіону. Опубліковано спеціальні видання про академічні наукові установи Західного регіону України, здобутки науковців за роки незалежності та можливі сфери їх практичного застосування.

Разом з тим Президія НАН України відзначає, що останнім часом послабилася взаємодія Центру з обласними держадміністраціями з питань наукового забезпечення розроблення проектів регіональних програм і планів науково-технічного, інноваційного та соціально-економічного розвитку. Зокрема, недостатній внесок Центру в підготовку угод між Кабінетом Міністрів України та обласними радами регіону щодо регіонального розвитку. Більшої уваги з боку Центру потребує налагодження ділових зв'язків із бізнесом, включаючи малий і середній, поліп-

шення співпраці з місцевими органами влади з питань створення сприятливого інноваційного клімату у відповідних регіонах.

У цілому Президія НАН України схвалила діяльність Західного наукового центру НАН України та МОНмолодьспорту України.

* * *

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про Загальні збори Російської академії наук, що відбулися 22 травня 2012 р.; про організацію експертизи та погодження тематичних планів фундаментальних науково-дослідних робіт, які передбачається фінансувати за рахунок коштів державного бюджету України; про відзначення 90-річчя від дня народження академіка В.М. Глушкова; прийняла низку організаційних і кадрових рішень.

Затверджено:

- доктора фізико-математичних наук **Берцика Петера Петеровича** на посаді заступника директора з наукової роботи Головної астрономічної обсерваторії НАН України;
- кандидата фізико-математичних наук **Кравчука Сергія Григоровича** на посаді заступника директора з наукової роботи Головної астрономічної обсерваторії НАН України;
- доктора технічних наук **Білошенка Віктора Олександровича** на посаді заступника директора з наукової роботи Донецького фізико-технічного інституту ім. О.О. Галкіна НАН України;
- доктора фізико-математичних наук **Криворучка Володимира Миколайовича** на посаді заступника директора з наукової роботи Донецького фізико-технічного інституту ім. О.О. Галкіна НАН України;
- доктора фізико-математичних наук **Завілопула Анатолія Миколайовича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту електронної фізики НАН України;
- доктора технічних наук **Дрібана Віктора Олександровича** на посаді заступника директора з наукової роботи Українського державного науково-дослідного і проектно-конструкторського інституту гірничої геології, геомеханіки і маркшейдерської справи НАН України;
- кандидата технічних наук **Клименко Вікторію Ігорівну** на посаді вченого секретаря Інституту

телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України;

- кандидата фізико-математичних наук **Колесника Юрія Леонідовича** на посаді вченого секретаря Головної астрономічної обсерваторії НАН України;

- кандидата фізико-математичних наук **Решидову Ірину Юзефівну** на посаді вченого секретаря Донецького фізико-технічного інституту ім. О.О. Галкіна НАН України;

- кандидата фізико-математичних наук **Торича Золтана Золтановича** на посаді вченого секретаря Інституту електронної фізики НАН України;

- кандидата геолого-мінералогічних наук **Кувковську Тамару Сергіївну** на посаді заступника керівника з наукової роботи Державної наукової установи «Відділення морської геології та осадового рудоутворення» НАН України;

- доктора технічних наук **Бочечку Олександра Олександровича** на посаді завідувача відділу дослідження фізико-хімічних процесів синтезу надтвердих матеріалів Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України;

- кандидата технічних наук **Кулаківського Володимира Миколайовича** на посаді завідувача відділу інформаційних технологій і комунікацій Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України;

- доктора технічних наук **Пащенка Євгена Олександровича** на посаді завідувача відділу фізико-хімії та технології композиційних абразивних матеріалів, розробки та застосування інструментів з них Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України.

Відзнакою НАН України «За наукові досягнення» нагороджено:

- заступника директора з наукової роботи Інституту магнетизму НАН України і МОНмолодьспорту України доктора фізико-математичних наук, професора **Горобця Юрія Івановича** за багатолітню плідну працю вченого-фізика, значний особистий внесок у підготовку наукових кадрів та вагомий творчий здобутки у наукових дослідженнях;

- завідувача відділу Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка НАН України доктора фізико-математичних наук, професора **Саврука Михайла Петровича** за багатолітню сумлінну наукову і науково-організаційну працю та вагомий

творчий здобутки у галузі механіки руйнування та міцності матеріалів.

Відзнакою НАН України «За підготовку наукової зміни» нагороджено:

- головного наукового співробітника Фізико-технічного інституту низьких температур ім. Б.І. Веркіна НАН України академіка НАН України **Марченка Володимира Олександровича** за багатолітню плідну працю вченого-математика та вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих наукових кадрів;

- професора кафедри фізичної хімії Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна доктора хімічних наук, професора **Лебідя Валентина Ілліча** за багаторічну сумлінну працю вченого і педагога, вагомий творчий здобутки у галузі фізико-хімії розчинів та особисті заслуги у підготовці наукових кадрів.

Відзнакою НАН України «За професійні здобутки» нагороджено:

- директора Державної наукової установи «Державний центр інноваційних біотехнологій» **Гриневица Олександра Йосиповича** за багаторічну плідну працю, вагомий професійний здобутки та особистий внесок у зміцнення творчої співпраці співробітників НАН України і ДФФД у системі конкурсної грантової підтримки науки;

- провідного наукового співробітника Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України доктора фізико-математичних наук **Єнковскі Ласла Ласловича** за багатолітню сумлінну наукову працю та вагомий творчий здобутки у галузі фізики високих густин енергій;

- завідувача відділу Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України доктора історичних наук, професора **Пінчука Юрія Анатолійовича** за багатолітню сумлінну наукову і науково-організаційну працю та особистий внесок у розвиток вітчизняної історичної науки.

Відзнакою «За сприяння розвитку науки» нагороджено:

- директора Державного фонду фундаментальних досліджень доктора економічних наук **Кияка Богдана Романовича** за багаторічну плідну працю, вагомий професійний здобутки та особистий внесок у зміцнення творчої співпраці співробітників НАН України і ДФФД у системі конкурсної грантової підтримки науки.

Почесною грамотою Президії Національної академії наук України і Центрального комітету профспілки працівників Національної академії наук України нагороджено:

- начальника лабораторії Інституту фізики плазми Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» НАН України кандидата фізико-математичних наук, старшого наукового співробітника **Тарана Валерія Семеновича** за багатолітню сумлінну наукову і науково-організаційну працю та вагомий творчий здобуток у галузі фізики плазми;

- співробітників Лікарні для вчених НАН України: завідувача поліклініки № 2 **Гарбузу Григорія Івановича**; лікаря-невропатолога **Бе-**

лінського Володимира Анатолійовича; завідувача фізіотерапевтичного відділення **Долгополову Лідію Петрівну**; завідувача кардіологічного відділення **Клименко Раїсу Парфенівну**; завідувача терапевтичного відділення **Максименко Ларису Яківну**.

Подякою НАН України відзначено:

- радника першого заступника голови Держінформнауки України **Свіженка Віктора Олексійовича** за багаторічну плідну працю, вагомий професійний здобуток та особистий внесок у зміцнення творчої співпраці співробітників Національної академії наук України і Державного фонду фундаментальних досліджень у системі конкурсної грантової підтримки науки.